

Sigurnost podataka na društvenim mrežama

Društvene mreže postale su sastavni dio naših života na internetu. Uvijek budite oprezni koliko osobnih informacija objavljujete na internetu. Biste li nekom potpunom strancu rekli sve o svojoj obitelji, poslu, ljubavnom životu, hobijima i interesima? Biste li im dali da gledaju i poneku osobnu fotografiju? Pitate li slučajnoga prolaznika, vjerojatno bi vam odgovorio „ne“ na sva ta pitanja. No, ipak milijuni ljudi poput nas to svakodnevno rade na izrazito popularnim društvenim mrežama.

U današnje vrijeme, vaše raspoloženje na internetu ima izravan utjecaj na ostatak vašega života. Stoga imajte na umu i sigurnost. Na taj način štite svoje računalo, novac i reputaciju, kao i obitelj te prijatelje.

Želite li na siguran način uživati u društvenim mrežama, pridržavajte se sljedećega:

- **Koristite snažne lozinke:** Zaštitite svoje račune koristeći lozinke koje nije lako pogoditi. Ako vam lozinka ikada bude ugrožena, netko bi mogao pristupiti vašim računima i predstavljati se kao vi ili zloupotrijebiti vaše informacije.
- **Ne otkrivajte previše.** Postavke za privatnost i sigurnost ne postoje bez razloga. Informirajte se i koristite ih na društvenim mrežama. Pomoću tih postavki lakše ćete odrediti tko ima uvid u vaše objave. Kadgod je to moguće, namjestite postavke privatnosti i sigurnosti tako da dijelite informacije u mjeri koja vam najviše odgovara. U redu je ako ograničite koliko informacija dijelite s javnošću. Neke stranice svako toliko mijenjaju opcije, pa bi bilo dobro da redovito pregledavate jesu li postavke privatnosti i sigurnosti na odgovarajućoj razini.
- **Krađa identiteta** je postala jedna od značajnijih djelatnosti na internetu. Kriminalci koriste informacije izvučene iz društvenih mreža kako bi vam slali neželjenu poštu ili čak ciljano napadali pojedince i kompanije, koristeći sofisticirane tehnike društvenog inženjeringa.
- **Educirajte djecu:** Društvene mreže i chat servisi osobito su interesantni djeci i tinejdžerima. Svim roditeljima je u interesu educirati svoju djecu o sigurnom ponašanju na internetu i pratiti čime se djeca bave kad su na mreži. Pouče li djecu o sigurnosti na internetu, prateći njihove *online* navike, usmjeravajući ih prema prikladnim internetskim stranicama, roditelji od svoje djece stvaraju sigurne i odgovorne korisnike.
- **Ono što objavite, ostaje na internetu zauvijek:** Zaštitite reputaciju na društvenim mrežama. Ono što jednom objavite, zauvijek će ostati na internetu. Problem je u tome što nikad ne možete u potpunosti povući objavljeno. Jednom kad informacije dospiju na internet, gubite kontrolu nad time tko te informacije kopira, gdje ih koristi i kako ih distribuira. Dobro razmislite prije nego objavite sliku koju ne biste nikada pokazali roditeljima ili budućim poslodavcima. Istraživanja su pokazala kako 70 posto poslodavaca odbija zaposliti kandidate samo temeljem informacija do kojih su došli na internetu.
- **Neka osobne informacije ostanu osobne:** Razmislite koje osobne informacije objavljujete na društvenim mrežama. Što više informacija objavite, to će nekoj drugoj osobi biti lakše iskoristiti ih u svrhu krađe vašeg identiteta, pristupa vašim informacijama, ili počiniti neko drugo kazneno djelo, poput uhođenja. Imate li interakciju s nepoznatim osobama, budite oprezni prije nego objavite osobne informacije ili pristanete susresti se uživo.
- **Znajte tko su vam prijatelji:** Društvene mreže moguće je koristiti u razne svrhe. Dio zabave je i u mogućnosti da formirate brojna prijateljstva iz raznih aspekata svog života. Ali, to ne znači da bi svi prijatelji trebali imati jednaku važnost. Postoje alati za upravljanje količinom informacija koju dijelite s pojedinim skupinama prijatelja. Možete imati i nekoliko internetskih profila. Ako želite imati javni profil kao bloger ili stručnjak, otvorite stranicu za fanove na kojoj se potiče sudjelovanje, ali se ne iznose osobne informacije. Osobni profil sačuvajte za stvarne prijatelje (one koje poznajete, kojima vjerujete) i on može odražavati stvarna zbivanja u vašem svakodnevnom životu.
- **Slobodno priznajte ako vam je neugodno:** Ako vam prijatelj objavi neke neprimjerene informacije zbog kojih se ne osjećate ugodno, recite im to. Isto tako, budite spremni i na to da će vam se prijatelji potužiti na nešto što ste objavili o njima. Različiti ljudi imaju različitu toleranciju na količinu osobnih informacija koje se objavljuju svijetu. Imajte razumijevanja.
- **Predatori i pedofili** koriste društvene mreže kako bi pronašli potencijalne žrtve. Na internetu je jako lako održavati lažni identitet, pa uvijek sa zdravom dozom skepse uzimajte sve što čujete i vidite na društvenim mrežama. Želite li se uživo naći s osobom s kojom ste se sprijateljili na društvenoj mreži, nađite se na nekom javnom mjestu, po mogućnosti u društvu poznate osobe.
- **Znajte što treba poduzeti:** Ako vas netko zlostavlja ili vam prijeti, uklonite ih s popisa prijatelja, blokirajte ih i prijavite administraciji mreže.